

30.1.2007

**EHTOO- JA AAMUPALVELUS
JUHLA- JA ARKIPÄIVINÄ**

LIITTEET

**OHJEITA JUMALANPALVELUKSIEN
TOIMITTAMISEEN JA TÄRKEIMPIÄ POIKKEUKSIA
KIRKKOVUODEN ERI AIKONA**

EHTOOPALVELUS

Tämä ohje löytyy myös netistä osoitteesta:
www.ortodoksi.net

EHTOO- JA AAMUPALVELUS JUHLA- JA ARKIPÄIVINÄ

LIITTEET

OHJEITA JUMALANPALVELUKSIEN TOIMITTAMISEEN JA TÄRKEIMPIÄ POIKKEUKSIA KIRKKOVUODEN ERI AIKAINA

EHTOOPALVELUS

Arkipäivän jumalanpalvelus

1. Alkupsalmin aikana ei ole suitsutusta, vaan lausuttuaan pyhän oven edessä alkusiunauksen pappi lukee siinä psalmin aikana 7 ehtoorukousta (ks. myös ohjeita vigilian ehtoopalveluksen alussa).
2. Saattoa ei toimiteta, vaan avuksihuutostikiirojen jälkeen välittömästi lukija lukee veisun *"Oi Jeesus Kristus"*.
3. *"Oi Jeesus Kristus"* veisun lukemisen jälkeen pappi tavalliselta paikaltaan pyhän pöydän edessä (*pyhä ovi on kiinni*) lausuu: *"Ottakaamme vaari. Se on viisautta. Prokimeni"* (lausuu päivän prokimenin). Prokimenin jälkeen luetaan *"Suo Herra"*.
4. *"Isä meidän"* jälkeen troparit luetaan ja pappi avaamatta pyhää ovea tulee ambonille ja lausuu hartauden ektenian. Ektenian jälkeen seuraa *"Se on viisautta"* jne. loppusiunausta myöten.
5. Milloin aamupalvelus toimitetaan välittömästi ehtoopalveluksen jälkeen, on tullut tavaksi yhdistää ne toisiinsa samaan tapaan, kuin se tapahtuu vigiliassa. Tapauksessa A. on kuitenkin lähempänä arkipäivän jumalanpalveluksen luonnetta se, ettei ehtoopalveluksen lopussa avata pyhää ovea, vaan menetellään seuraavasti: *"Isä meidän"* jälkeen luetaan troparit, nim. päivän tahi viikonpäivän tropari ja vastaava tropari Jumalansynnyttäjälle (*"Iloitse, Jumalan Äiti" vain vigilioissa*). Troparin lukemisen jälkeen pappi pyhän pöydän edessä suitsuttaen lausuu aamupalveluksen alkusiunauksen *"Kunnia olkoon pyhälle....."* Sitten alkaa heksapsalmien lukeminen.
6. Milloin aamupalvelus toimitetaan erikseen ehtoopalveluksesta, aloitetaan se seuraavasti: Feloniin pukeutuneena pappi avaa esiripun ja toimittaa ensin suitsutuksen alttarissa. Sitten hän lausuu pyhän pöydän edessä alkusiunauksen *"Kiitetty olkoon....."* Sanottuaan alttarissa *"Isä meidän"* loppusiunauksen pappi toimittaa suitsutuksen ympäri kirkkoa. Alttariin palattuaan hän ei heti luovuta suitsutusastiaa, vaan lausuu ektenian suitsuttaen sekä, lausuessaan sanoja *"Kunnia olkoon pyhälle, yksiolennolliselle....."* tekee kohotetulla suitsutusastialla ristin kuten vigilian alussa.

7. Kiitospsalmit 148-150 luetaan, samoin suuri ylistysveisu, joka ei ole aivan samanlainen kuin laulettuna.

8. *"Isä meidän"* jälkeen troparit luetaan (ks. kohta 5).

9. *"Vahvista, Jumala"* jälkeen alkaa välittömästi I hetki, ja täydellinen (aamupalveluksen) loppusiunaus lausutaan vasta sen päätteeksi.

EHTOO- JA AAMUPALVELUS

Pieni juhlapalvelus, jossa suuri ylistysveisu veisataan

1-6 huomautukset samat kuin edellä A-tapauksessa.

---

1. Alkupsalmin aikana ei ole suitsutusta, vaan lausuttuaan pyhän oven edessä alkusiunauksen pappi lukee siinä psalmin aikana 7 ehtoorukousta (ks. myös ohjeita vigilian ehtoopalveluksen alussa).

2. Saattoa ei toimiteta, vaan avuksihuutostikiirujen jälkeen välittömästi lukija lukee veisun *"Oi Jeesus Kristus"*.

3. *"Oi Jeesus Kristus"* veisun lukemisen jälkeen pappi tavalliselta paikaltaan pyhän pöydän edessä (*pyhä ovi on kiinni*) lausuu: *"Ottakaamme vaari. Se on viisautta. Prokimeni"* (lausuu päivän prokimenin). Prokimenin jälkeen luetaan *"Suo Herra"*.

4. *"Isä meidän"* jälkeen troparit luetaan ja pappi avaamatta pyhää ovea tulee ambonille ja lausuu hartauden ektenian. Ektenian jälkeen seuraa *"Se on viisautta"* jne. loppusiunausta myöten.

5. Milloin aamupalvelus toimitetaan välittömästi ehtoopalveluksen jälkeen, on tullut tavaksi yhdistää ne toisiinsa samaan tapaan, kuin se tapahtuu vigiliassa. Tapauksessa A. on kuitenkin lähempänä arkipäivän jumalanpalveluksen luonnetta se, ettei ehtoopalveluksen lopussa avata pyhää ovea, vaan menetellään seuraavasti: *"Isä meidän"* jälkeen luetaan troparit, nim. päivän tahi viikonpäivän tropari ja vastaava tropari Jumalansyntyäjälle (*"Iloitse, Jumalan Äiti" vain vigilioissa*). Troparin lukemisen jälkeen pappi pyhän pöydän edessä suitsuttaen lausuu aamupalveluksen alkusiunauksen *"Kunnia olkoon pyhälle....."* Sitten alkaa heksapsalmien lukeminen.

6. Milloin aamupalvelus toimitetaan erikseen ehtoopalveluksesta, aloitetaan se seuraavasti: Feloniin pukeutuneena pappi avaa esiripun ja toimittaa ensin suitsutuksen alttarissa. Sitten hän lausuu pyhän pöydän edessä alkusiunauksen *"Kiitetty olkoon....."* Sanottuaan alttarissa *"Isä meidän"* loppusiunauksen pappi toimittaa suitsutuksen ympäri kirkkoa. Alttariin palattuaan hän ei heti luovuta suitsutusastiaa, vaan lausuu ektenian suitsuttaen sekä, lausueessaan sanoja *"Kunnia olkoon pyhälle, yksiolennolliselle....."* tekee kohotetulla suitsutusastialla ristin kuten vigilian alussa.

---

7. *"Kaikki, joissa henki on"* veisataan ja sen jälkeen kiitosstikiirat, joiden päättyessä avataan pyhä ovi ja papin lausuttua *"Kunnia olkoon Sinulle....."* veisataan suuri ylistysveisu.

8. Suuren ylistysveisun jälkeen palvelus jatkuu kuten vigiliassa ja päättyy loppusiunaukseen, minkä jälkeen seuraa I hetki.

EHTOO- JA AAMUPALVELUS

Keskiarvoinen juhlapalvelus

1. huomautus sama kuin edellä.
2. Ehtoopalveluksessa, jota tässä tapauksessa nimitetään suureksi ehtoopalvelukseksi, veisataan *"Autuas on se."*
3. Toimitetaan saatto ja *"Oi Jeesus Kristus"* veisataan sekä edelleen seuraavat kuten vigiliassa prokimeni, parimiat, hartaudenektenia jne.
4. *"Isä meidän"* jälkeen veisataan juhlan tropari, *"Kunnia..... nyt....."* ja vastaavan sävelmän veisu Jumalansynnyttäjälle (*ei siis troparia "Iloitse, Jumalan Äiti"*).
5. Ehtoopalveluksen lopussa diakoni (*pappi*) lausuu: *"Se on viisautta"* ja avaa pyhän oven. Täydellinen loppusiunaus lausutaan pyhien ovien ollessa avoinna.
6. huomautus sama kuin A-tapauksessa.
7. Ellei aamupalvelus liity välittömästi ehtoopalvelukseen edellä sanotulla tavalla, on sen alku samanlainen kuin arkipäivän aamupalveluksen.
8. Troparien ja katismojen jälkeen seuraa pieni ektenia, polyeleo, pieni ylistysveisu, suitsutus ympäri kirkon jne. kuten vigiliassa palveluksen loppuun asti. Jos vigiliapalveluksen sijaan sen ehto- ja aamupalvelusosat toimitetaan erikseen, tapahtuu se tässä mainittujen C-tapauksen huomautuksien mukaan.